

Venezuela: Situasjonen etter presidentvalget 28. juli 2024 (oppdatert april 2025)

- Hvor mange har blitt arrestert i kjølvannet av presidentvalget, og hvem er de arresterte?
- Foregår det fortsatt demonstrasjoner mot regimet?
- Foregår det fortsatt arrestasjoner av personer som anses som kritikere av regimet?
- Hvilke følger kan det få at personer er strøket fra passregistrene?

Innledning

Responsen er en oppdatering av respons av 10. desember 2024. Endringer og tillegg er særlig gjort under overskriftene «Foregår det fortsatt demonstrasjoner mot myndighetenes presentasjon av valgresultatet», «Arrestasjoner etter november 2024» og «Antallet politiske fanger per mars 2025 – svært få domfelt».

Responsen beskriver først presidentvalget 28. juli 2024 og demonstrasjonene som skjedde i kjølvannet av myndighetenes presentasjon av valgresultatet. Deretter følger informasjon om arrestasjoner som skjedde i forbindelse med demonstrasjonene, hvem som ble arrestert og hvilken behandling de arresterte fikk. Responsen har også med et eget punkt om arrestasjoner i perioden fra november 2024 og fram til slutten av mars 2025. Landinfo viser videre til den venezuelanske menneskerettighetsorganisasjonen Foro Penals siste tall på politiske fanger og løslatelser av personer som ble arrestert i forbindelse med valget. Til slutt viser Landinfo til øvrige reaksjoner mot personer som anses å være i opposisjon til regimet, herunder alvorlige reaksjoner som drap og mildere reaksjoner som annullering av pass.

Responsen baserer seg på skriftlige kilder som blant annet den venezuelanske menneskerettighetsorganisasjonen Foro Penals rapporteringer, Human Rights Watch og nyhetsartikler. I tillegg har Landinfo innhentet informasjon fra muntlige kilder.

Kort om presidentvalget i Venezuela 28. juli 2024

Presidentvalget i Venezuela 28. juli 2024 var omgitt av en del forhåpninger, men resultatet innfridde ikke.

Gjennomføringen av valget skulle forholde seg til Barbados-avtalen som ble inngått i oktober 2023 mellom den venezuelanske regjeringen og opposisjonskoalisjonen Enhetlig Platform (Plataforma Unitaria). Avtalen forpliktet regjeringen til å sikre like betingelser for deltakelse for opposisjonen. Samtidig skulle USA forplikte seg til å oppheve sanksjonene mot landet etter at et demokratisk valg var gjennomført (Bull & Bye 2024). Flere opposisjonspartier ble imidlertid forbudt. Den fremste opposisjonskandidaten, og den kandidaten som opposisjonen hadde greid å samle seg rundt, María Corina Machado fra partiet Vente Venezuela, ble fratatt alle rettigheter på grunn av påstått korrupsjon. Opposisjonen stilte dermed med den ukjente tidligere diplomaten Edmundo González Urrutia som presidentkandidat.

Opposisjonen lå etter alle meningsmålinger an til å vinne valget. Det amerikanske Carter Center var på plass som valgobservatør. Venezuela har et valgopptellings-system med elektronisk opptelling. Det nasjonale valgrådet i Venezuela, CNE, annonserte etter få timer at Nicolas Maduro hadde vunnet valget med 51,2 % av stemmene mot González sine 44,2 %. Valgrådet nektet imidlertid å vise fram valgprotokollen, og påsto at deres nettsider hadde blitt hacket fra Nord-Makedonia. Opposisjonen på sin side nektet å godta dette resultatet og rekonstruerte resultatene ved hjelp av papirprotokoller fra 80 % av valglokalene, noe som viste at Edmundo González vant valget med 68 % av stemmene (Buschschlüter 2024; Al Jazeera 2024a; RFE/RL 2024).

Carter Center kom 30. juli med en rapport som konkluderte med at de ikke kunne verifisere eller bekrefte valgresultatet som ble kunngjort av det nasjonale valgrådet (CNE), siden resultatene fra valgkretsene ikke var blitt lagt fram. Videre at valget brøt både Venezuelas egne valglover og internasjonale standarder. Valgmyndighetenes unnlattelse av å offentliggjøre detaljerte resultater per valgkrets utgjør et alvorlig brudd på valgprinsippene. I tillegg var velgerregistreringen svekket av korte frister, få registreringssteder og minimal offentlig informasjon. Carter Center påpekte også overdrevne juridiske krav for å registrere seg, i tillegg til en rekke andre forhold (The Carter Center 2024).

Nabolandene Peru og Chile var tidlig ute med å si at de ikke godtok valgrådets konklusjon om at Maduro vant valget. Flere land, deriblant Brasil, Mexico og Colombia, ba i etterkant av valget om at valgrådet skulle offentliggjøre valgprotokollen for å bevise at Maduro vant (Murphy 2024). I ettertid har flere land fulgt etter og erklært opposisjonskandidaten som den rette vinneren av valget, deriblant USA (Vidal 2024).

Edmundo González tok selv en beslutning om å rømme landet etter at venezuelanske myndighetene sendte ut en arrestordre på ham og anklaget ham for

terrorisme og konspirasjon i forbindelse med presidentvalget. González søkte politisk asyl i Spania 7. september 2024. På forhånd hadde han søkt tilflukt i den spanske ambassaden i Caracas (Philips 2024; Al Jazeera 2024b; HRW 2024b).

Den urolige situasjonen som har vært i landet har ført til at inflasjonen igjen har økt, og prisene på mat og medisiner har blitt skyhøye i forhold til innbyggernes inntekter, i den grad de har inntekter. Den økonomiske situasjonen er ikke like dårlig som i 2017-2018, da landet hadde hyperinflasjon, men situasjonen nærmer seg, ifølge en venezuelansk kilde. Befolkningen protesterer imidlertid ikke mot regimet slik de gjorde i 2017, 2018 og 2019. Den gangen var det mat- og medisinnmangel i landet, nå finnes det varer i butikkene, men befolkningen har ikke penger til å kjøpe dem (venezuelansk kilde, meldingsutveksling november 2024).

Demonstrasjoner mot myndighetene og deres presentasjon av valgresultatet

Myndighetenes presentasjon av valgresultatet førte til massive demonstrasjoner blant befolkningen. Én kilde opplyser at det ble lokalisert 210 protester mot regimet 29. juli, dagen etter presidentvalget. Protestene var selvorganiserte, spontane og foregikk over store deler av landet. Majoriteten av de som protesterte, kom fra fattige områder, men også personer fra middelklassen deltok i protestene (Uzcategui 2024a). FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR) viser til OVCS (Observatorio Venezolano de Conflictividad Social) som rapporterte om 915 demonstrasjoner 29. og 30. juli, og at disse foregikk over hele landet. I løpet av august observerte OVCS i alt 413 nye protester (OHCHR 2024b, s. 99).

Ifølge tall fra ACLED (Armed Conflict Location & Event Data), en uavhengig organisasjon som samler data om voldelige konflikter, var protestene mot Maduro og hans tolkning av valgresultatet enda mer omfattende enn demonstrasjonene mot regimet i 2019. ACLED talte 280 anti-regjeringsdemonstrasjoner i perioden 28. juli–23. august. Dette er 16 % flere demonstrasjoner enn i samme periode i 2019, da store deler av befolkningen protesterte mot regjeringen (Breda 2024).

Blant venezuelanere som bor utenfor Venezuela, har ACLED talt ni ganger så mange demonstrasjoner som under de store demonstrasjonene mot regimet i 2019, etter at Juan Guaidó erklærte seg selv som president ved å henvise til grunnloven og ved å vise til at Maduro hadde «tilranet» seg nok en presidentperiode. ACLED forklarer omfanget av demonstrasjoner blant venezuelanere i utlandet med at enda flere venezuelanere har forlatt Venezuela siden 2019, og at støtten til opposisjonen i dag er enda sterkere enn da (Breda 2024).

Foregår det fortsatt demonstrasjoner mot myndighetenes presentasjon av valgresultatet?

Demonstrasjonene fortsatte i september 2024. Den 3. oktober samlet familiemedlemmer til fengslede tenåringer seg foran Høyesterett i Caracas for å be om trygghet for sine ungdommer (Albertonews 2024).

I resten av oktober og i november var det få demonstrasjoner mot regimet. Demonstrasjonene roet seg, ifølge en venezuelansk kilde bosatt i Venezuela. Situasjonen er imidlertid på mange områder verre enn før valget, ifølge den venezuelanske kilden (meldingsutveksling november 2024). Både den venezuelanske menneskerettighetsorganisasjonen Foro Penal og den internasjonale tenketanken International Crisis Group (ICG) (meldingsutvekslinger november 2024) i Caracas bekreftet at det ikke var mange som protesterer mot myndighetene. ICG understreket at befolkningen er for redde til å protestere, de vet hva som kan skje hvis de demonstrerer. De som ble arrestert etter valget 28. juli, fikk en forferdelig behandling (meldingsutveksling november 2024).

Både ICG og Foro Penal (meldingsutveksling mars 2025) opplyste i mars 2025 at det ikke lenger er noen som demonstrerer mot regimet.

Arrestasjoner i etterkant av presidentvalget

Hvor mange har blitt arrestert i perioden fra juli til november 2024?

Maduro gikk hardt ut mot demonstrantene og lovet maksimumsstraff: «this time there will be no forgiveness» (Guanipa & Sequera 2024). Bare i løpet av første dag etter presidentvalget, rapporterte BBC om to personer drept og 46 personer arrestert i forbindelse med demonstrasjonene (Wells 2024a). Det høyeste antallet arrestasjoner er i Caracas, deretter i Carabobo, midt i landet, og i Anzoátegui, øst i landet (Foro Penal, som sitert i El País 2024; OHCHR 2024b, s. 111).

ACLED opplyser at 2400 personer hadde blitt arrestert under demonstrasjonene per august 2024 (Breda 2024). Ikke bare politi og sikkerhetsstyrker sto for arrestasjonene, men også irregulære væpnede grupper som *colectivos*¹ (HRW 2024a).

Ifølge OHCHR sto DGCIM-ansatte (Dirección General de Contrainteligencia Militar) for 39 % av de vilkårlige arrestasjonene. PNB (Policia Nacional Bolivariana) og GNB (Guardia Nacional Bolivariana) var ansvarlige for hver sine

¹ Se Landinfos respons *Venezuela: Los colectivos* (Landinfo 2019).

22 % og Sebin (Servicio Bolivariano de Inteligencia Nacional) for 17 % av arrestasjonene (OHCHR 2024b, s. 122).

Det var også flere som ble arrestert forut for valget i Venezuela. Antallet arrestasjoner av personer i opposisjon eller antatt opposisjon økte i løpet av valgkampperioden (OHCHR 2024a, s. 8; OHCHR 2024b, s. 29). Foro Penal opplyser at mellom 1. og 27. juli, altså perioden *før* valget, ble 142 personer arrestert.

Fra presidentvalget fant sted 28. juli og fram til 30. september, datoen for Foro Penals rapporteringsperiode i deres rapport fra september 2024, ble 1848 personer arrestert (Foro Penal 2024c). Foro Penal (2024c) opplyste samtidig at det daglig var familiemedlemmer eller andre som rapporterte om arrestasjoner.

Arrestasjonene i kjølvannet av valget fortsatte. Per desember 2024 rapporterte Foro Penal at landet har 1905 politiske fanger (Foro Penal 2024d).

Av disse var:

- 163 militære
- 1742 sivile, hvorav 245 kvinner og 42 ungdommer.

De massive arrestasjonene, slik de foregikk rett etter valget, hadde imidlertid stoppet opp. Arrestasjonene var blitt mer selektive, og var først og fremst rettet mot politiske ledere, ifølge Foro Penal. Foro Penal understreket at situasjonen i landet var **totalt** uforutsigbar (Foro Penal, meldingsutveksling november 2024).

Det er verdt å merke seg at Venezuela også hadde et antall politiske fanger før alle arrestasjonene som fant sted i forbindelse med valget i juli 2024. Per 20. mai 2024 hadde Venezuela 274 politiske fanger, ifølge Foro Penal (2024a).

Profilen på dem som ble arrestert i kjølvannet av presidentvalget

Ikke bare personer som deltok i protestene ble arrestert, det skjedde også med personer som bare var i nærheten av demonstrasjonene. Ungdommer og tenåringer ble tatt inn av politiet. I tillegg ble aktivister, menneskerettsforkjempere og journalister arrestert. Personer har blitt tystet på av naboer, eller politiet har funnet mobiltelefoner med bilder av demonstranter i ransakinger (Foro Penal, som sitert i El País 2024). Regimets repressive handlinger kan rettes mot hvem som helst, ikke bare opposisjonelle (OHCHR 2024a).

I alt ble 158 ungdommer arrestert i forbindelse med valget: 130 gutter og 28 jenter. Disse fikk alvorlige anklager rettet mot seg, som blant annet terrorisme. Noen av ungdommene som ble arrestert, ble tatt til ungdomssentre, mens andre ble holdt i ordinære fengsler (OHCHR 2024a, s. 10).

De fleste av de arresterte etter valget var unge menn fra fattige områder, men også kvinner og unge jenter ble utsatt for arrestasjoner. Ifølge Foro Penal var det 85 % menn og 15 % kvinner blant de som ble arrestert mellom 29. juli og 24. august 2024. Også kvinnene som ble arrestert, kom først og fremst fra fattige områder. Disse kvinnene er sårbare både fordi de er fattige og på grunn av sitt kjønn (OHCHR 2024b, s. 112, s. 134).

Arrestasjonene skjedde hovedsakelig i forbindelse med demonstrasjonene mot myndighetenes annonsering av valgresultatet, de fleste 29. og 30. juli. En del av disse arrestasjonene var massive og vilkårlige. Som nevnt, var flere av de som ble arrestert personer som bare hadde vært i nærheten av en demonstrasjon, men som selv hverken hadde deltatt eller hadde hatt til hensikt å delta. Myndighetene anså dem for å være i opposisjon til regimet kun basert på måten de var kledd på (OHCHR 2024a, s. 10). Den andre hovedkategorien av arresterte var de som ble arrestert i myndighetenes såkalte Operasjon TUN TUN. Dette var arrestasjoner av personer som ikke nødvendigvis var politisk aktive, men som hadde bestemt seg for å protestere i gatene eller for å utrykke seg i sosiale medier og kreve transparens i valgresultatene. Myndighetene identifiserte disse personene gjennom videoer og foto eller via etterretningens informanter. Enkelte av de arresterte ble pågrepet i hjemmene sine (OHCHR 2024a, s. 11; Foro Penal, møte i Bogotá februar 2025). Ifølge BBC gikk venezuelanske sikkerhetsstyrker nærmest fra dør til dør og arresterte personer basert på informasjon fra sosiale medier (Wells 2024b).

Andre som var i myndighetenes søkelys etter valget var:

- medlemmer av opposisjonspartier og politiske grupperinger
- menneskerettsforsvarere og menneskerettsaktivister
- journalister og personer som jobber innen media
- offentlige ansatte
- medlemmer av akademia.

Høykommissæren for menneskerettigheter har også rapportert om fengsling av minst 150 barn (OHCHR 2024b, s. 115–116).

Arrestasjonene i kjølvannet av valget har skjedd uten arrestordre, anklager uten rettslig grunnlag og uten at familie eller andre ble orientert om arrestasjonene. De massive arrestasjonene og all usikkerhet rundt hva som ventet de arresterte, skapte utbredt frykt i befolkningen (OHCHR 2024b, s. 108).

Behandlingen av de arresterte

Etter valget intensiverte regimet undertrykkelsen med de hardeste og mest voldelige mekanismene de har til rådighet. FNs høykommissær vurderer at rettighetsbruddene og de voldelige metodene regimet bruker utgjør forbrytelser mot menneskeheten (OHCHR 2024a). Arresterte skal ha blitt slått og truet og tvunget til å komme med utsagn som «Maduro vant valget». Myndighetene skaper

frykt, og får dissidenter til å tie, dette for at det sittende regimet skal kunne bli sittende, ifølge Inter-American Commission on Human Rights (IACHR) (som sitert i Foro Penal 2024b). Myndighetene tvang arresterte til å innrømme fiktive ugjerninger ved bruk av tortur, trusler om overgrep mot familiemedlemmer og tilbud om lavere fengselsstraff. Høykommissæren for menneskerettigheter har avdekt flere tilfeller av det de definerer som bruk av psykisk og fysisk tortur mot de arresterte (OHCHR 2024b, s. 123, s. 126.). Venezuelanske myndigheter på sin side, påstår at demonstrantene var kriminelle som søkte å skape kaos og utenlandsk intervensjon (Foro Penal 2024b).

Flere jenter og unge kvinner ble utsatt for seksuell trakassering da de ble arrestert (OHCHR 2024a, s. 10). Seksuell trakassering er et svært sårbart tema, og det har vært vanskelig å få informasjon om disse tilfellene. Ofrene har vært redde for å fortelle om hva de har vært utsatt for, ifølge Høykommissæren for menneskerettigheter (OHCHR 2024b). OHCHR har likevel avdekt flere tilfeller av seksuelle overgrep. I alt 11 saker med 19 involverte; 1 mann, 13 kvinner og 5 mindreårige jenter (OHCHR 2024b, s. 133).

Foro Penal har rapportert om en ung gutt som skal ha tatt av 50-60 kilo mens han satt fengslet i tre måneder. Guttens fikk knapt mat og heller ikke tilgang til å være ute mer enn 20 minutter i uka. Fengslede oppgir å få alt for lite mat, men er redde for å klage av frykt for represalier. Den medisinske behandlingen i fengslene er også svært mangelfull, det er mange som ikke får helsebehandling, ifølge hva innsatte har formidlet til menneskerettighetsorganisasjonen Foro Penal (2024b).

I et av fengslene, Tocuyito, som ligger midt i landet, er det mangel på vann, og de innsatte får ikke tilgang til vann til personlig hygiene. Familiemedlemmer får heller ikke lov til å komme til fengslene med ting de trenger. De innsatte har ikke senger, men sover på matter på gulvet (Foro Penal 2024b).

Venezuelanske fengsler er overbefolkede og uhygieniske. I 2022 døde 55 innsatte pga. underernæring og mangel på medisinsk behandling, ifølge informasjon fra Observatorio Venezolano de Prisiones (OVP) (som sitert i Foro Penal 2024b).

De arresterte anklages for terrorisme og for oppfordring til hat og kriminell sammensvergelse. Selv om det finnes spesiallovgivning for mindreårige i varetekt, har ikke disse fått noen særbehandling. De arresterte har heller ikke fått tilgang til advokat (Foro Penal, som sitert i El País 2024; OHCHR 2024b, s. 132).

En av Foro Penals egne ansatte, advokaten Kennedy Tejada, ble selv arrestert 2. august 2024, da han skulle besøke to innsatte. Dette viser mangelen på rettssikkerhet for de arresterte når selv deres advokater blir arrestert (Uzcátegui 2024b; Foro Penal, møte i Bogotá februar 2025).

Arrestasjoner etter november 2024

Både Foro Penal og ICG opplyste i mars 2025 at de som var blitt arrestert i Venezuela i senere tid, var politiske opposisjonelle og journalister, og at det ikke lenger foregikk vilkårlige arrestasjoner slik tilfellet var rett etter presidentvalget i juli 2024. Arrestasjonene er nå mer selektive. Kildene forklarte dette med at det ikke lenger foregår store demonstrasjoner mot regimet (ICG; Foro Penal, meldingsutveksling mars 2025).

Ifølge Foro Penal (som sitert i Infobae 2025) ble det registrert 83 nye politisk motiverte arrestasjoner i løpet av de 12 første dagene av januar. 42 av arrestasjonene skal ha funnet sted mellom 7. og 10. januar i anledning innsettelsen av Nicolas Maduro 10. januar (El Tiempo 2025). Også opposisjonslederen Maria Corina Machado ble «bortført» av tjenestemenn 9. januar, etter at hun forlot en demonstrasjon. Hun ble løslatt igjen etter noen timer. Dette var første gang hun viste seg offentlig siden august 2024 (Phillips 2025).

FNs høykommissær for menneskerettigheter registrerte minst 16 arrestasjoner i løpet av 8. og 9. januar, forut for presidentinnsettelsen 10. januar. De arresterte skal ha vært politiske ledere, menneskerettighetsaktivister og slektninger av opposisjonsmedlemmer (OHCHR 2025).

En av de arresterte i januar var menneskerettsforsvarer og journalist, Carlos Correa. Han ble bortført av maskerte personer i sentrum av Caracas 7. januar og fremstilt for en anti-terrordomstol før han ble endelig løslatt 16. januar (Foro Penal, møte februar 2025; Reporters without Borders 2025a).

Enrique Márquez, en av presidentkandidatene i 2024, ble arrestert 7. januar (Singer & Moleiro 2025).

En journalist, Román Camacho, skal ha blitt arrestert for å ha postet informasjon om en drapsetterforskning på sosiale medier (Voz de America 2025).

Journalisten Rory Branker ble arrestert 20. februar. Ifølge Reporters without Borders (2025b) var Branker den niende journalisten som ble arrestert etter presidentvalget i juli. Minst åtte av de ni ble arrestert for å ha skrevet reportasjer om demonstrasjonene mot det presenterte valgresultatet av 28. juli 2024. Fem av journalistene ble løslatt i desember, under strenge restriksjoner. Tre av journalistene er fortsatt fengslet (per 25. februar 2025). Branker er journalist i nettavisen La Patilla. La Patilla har vært utsatt for flere cyberangrep fra myndighetene, og nettsiden deres har flere ganger blitt sperret. En annen journalist fra La Patilla ble arrestert i august 2024, og er en av dem som ble løslatt i desember 2024.

Ifølge Foro Penal (2025b) har det per 7. april blitt arrestert 120 personer i politisk motiverte arrestasjoner i løpet av 2025.

Mellom november 2024 og februar 2025 har fire innsatte som ble arrestert under protestene etter valget i 2024, dødd i fengsel. To av de døde tilhørte Maria Corina Machados parti, Vente Venezuela. Machado skal ha uttalt om dødsfallet til en av de døde at regimet tok livet av ham. Familiemedlemmer av arresterte har ved flere anledninger protestert mot tortur og dårlig behandling av de innsatte i fengslene (Swissinfo 2025). Landinfo har ingen nærmere opplysninger om dødsårsaken til de fire innsatte.

Antallet politiske fanger per mars 2025 – svært få er domfelt

Ifølge Foro Penal (2025b) er det per 7. april 2025 896 politiske fanger i Venezuela. Av disse er 88 kvinner og 5 mindreårige. 167 er militære.

Foro Penal opplyste at et stort flertall av de politiske fangene sitter fengslet uten dom. Per februar 2025 var kun ca. 9 % av de politiske fangene domfelte (Foro Penal, møte i Bogotá februar 2025).

Løslatelser av politiske fanger i perioden november 2024 – mars 2025

Tallene på politiske fanger per mars 2025 viser at antallet løslatelser i perioden desember 2024 til mars 2025 har vært høyt. Totalt var det 1905 politiske fanger i Venezuela per desember 2024 (Foro Penal 2024b). Løslatelsene av en del av de politiske fangene skal ha startet 16. november 2024. Ifølge menneskerettighetsorganisasjoner skal 70 personer ha blitt løslatt fra høyrisikofengslene Tocuyito og Tocarón. 18. november skal 225 arresterte ha blitt løslatt, ifølge riksadvokaten (Martinez 2024; Al-Jazeera 2024c).

Foro Penal rapporterer at totalt 1399 personer arrestert i forbindelse med presentasjonen av valgresultatet etter valget i juli 2024, har blitt løslatt i perioden november 2024 til mars 2025. Under følger en oversikt over hvor mange som ble løslatt per måned (Foro Penal 2025a):

- november 2024: 206 personer
- desember 2024: 636 personer
- januar 2025: 466 personer
- februar 2025: 3 personer
- mars 2025: 88 personer.

De aller fleste har blitt løslatt med betingelser som meldeplikt og forbud mot å forlate landet (Foro Penal 2025a).

Arrestasjonene og drapene har ført til frykt i befolkningen

Høykommissæren for menneskerettigheter opplyste i sin rapport om arrestasjonene etter valget at de ble utført for å true og skremme befolkningen. Sikkerhetsstyrkene oppsøkte personer som hadde deltatt i protestene, eller personer som hadde uttrykt seg kritisk om myndighetene, hjemme for å arrestere

dem. Boliger til personer som ble ansett å være opposisjonelle, ble merket med X, og det ble laget en app hvor myndighetstro venezuelanere kunne rapportere og tyste på antatte opposisjonelle. Arrestasjonene og den juridiske prosessen som fulgte, led av alvorlige og systematiske brudd på prinsipper for rettssikkerhet (OHCHR 2024b).

Andre undertrykkelsesmekanismer brukt i forbindelse med presidentvalget

Drap

I perioden fra presidentvalget 28. juli fram til 30. september har Human Rights Watch dokumentert 24 drepte personer (HRW, som referert i Foro Penal 2024c). OHCHR viser til at 25 personer ble drept, 24 som resultat av skudd og ett tilfelle av annen voldsbruk (OHCHR 2024b, s. 100). Alle de 25 drepte var menn, 17 av dem under 30 år, og 10 av disse igjen under 24 år. To var barn – én var 15 år, den andre var 17 år (OHCHR 2024a, s. 8). De fleste av de drepte var fra Caracas-distriktet og fra provinsen Aragua (sør for Caracas).

Skadede og forsvinninger

I tillegg til drap og arrestasjoner, ble mange skadet i forbindelse med protestene. Sikkerhetsstyrkene, bistått av bevæpnede sivile grupper, sto bak overgrepene (OHCHR 2024b). OHCHR rapporterer dessuten om forsvinninger. Også disse har vært mer omfattende enn hva de var i 2019. OHCHR (2024a, s. 12) har identifisert 27 tilfeller av forsvinninger i dagene etter valget, av disse var 7 mindreårige. En del av disse tilfellene dreide seg om kortvarige forsvinninger. OHCHR har ikke gitt ytterligere informasjon om disse tilfellene.

Annullering av passene til personer i opposisjon/antatt opposisjon

I tillegg til at venezuelanere har blitt utsatt for arrestasjoner, forsvinninger og drap etter presidentvalget 28. juli, har flere fått passene sine annullert. Dette skjedde også med enkelte venezuelanere *før* presidentvalget, men antallet tilfeller har økt etter valget, ifølge en rapport skrevet av flere venezuelanske NGOer (Cepaz 2024).

Annullering av pass har først og fremst skjedd med personer som er i opposisjon til regimet, menneskerettsforkjempere og journalister. Etter valget har det også skjedd med helt «vanlige» personer uten en bestemt profil, og uten at de har foretatt seg noe som kan gjøre at de oppfattes å være i opposisjon til myndighetene. Situasjonen i Venezuela sammenlignes med situasjonen i Nicaragua, hvor flere også har blitt fratatt statsborgerskapet sitt etter at de har

forlatt Nicaragua². Denne typen reaksjon mot venezuelanske borgere ansees som «myke reaksjoner», men kan få katastrofale følger hvis borgerne reiser ut av landet og blir nektet innreise igjen fordi passet er annullert. Reaksjonene forklares med at det skal skapes frykt i befolkningen (Cepaz 2024. s. 82–89; Reuters 2024; Infobae 2024).

Landinfo har forsøkt å få informasjon om hvor mange som har fått passene sine annullert etter presidentvalget, men har ikke funnet tall, og vi vet dermed ikke hvor utbredt det er. Reuters skrev i oktober at de er kjent med minst 40 tilfeller, for det meste journalister og menneskerettighetsaktivister, som har fått passene sine annullert uten forklaring. Flere skal ha fått beskjed om at passene deres var annullerte i det de skulle gå om bord på et fly på flyplassen i Caracas (Laboratorio de Paz, som sitert i Reuters 2024; CNN Venezuela 2024). Ifølge Foro Penal har det også vært personer som har vært å anse å være i opposisjon til regimet som tidligere har fått passene sine annullert. Dette fenomenet er ikke noe nytt, men etter presidentvalget i juli 2024 har det skjedd med flere personer. Blant annet med personer som deltok i presidentkampanjen for opposisjonskandidaten Edmundo González og for Maria Corina Machado. Det er ifølge Foro Penal dokumentert at det også skjedde med andre politikere, menneskerettighetsforsvarere og opposisjonspolitikere (Foro Penal, møte i Bogotá februar 2025).

De fleste passannulleringene skal ha skjedd med venezuelanere i utlandet (El Nacional 2024). Det å annullere kritikers pass er en effektiv måte å nøytralisere og dempe kritiske stemmer med minimal innsats, ifølge menneskerettighetsforsvareren Rafael Uzcategui i Laboratorio de Paz (som sitert i Reuters 2024). Uzcategui opplyser at myndighetene har to formål med passannulleringene: det ene er politisk hevn og det andre er pengeutpressing. Det vil si at de blir presset til å betale for å få et nytt pass (Uzcategui 2024b).

Ifølge rapporten fra Cepaz (2024) er personer som har opplevd å få passene sine annullert redde for å informere om det og for å få navnene sine offentliggjort i frykt for ytterligere reaksjoner fra myndighetene. Det er derfor svært vanskelig å vite hvor mange det gjelder.

Noen av dem som har fått passene sine annullert, har siden fått utstedt nytt pass. Det er uvisst om alle som har ønsket å få nytt pass, har fått det (ICG, meldingsutveksling mars 2025).

Landinfo er kjent med at selv om mange forlater Venezuela, er det også venezuelanere som er redde for å reise ut av landet i frykt for at de skal få passene annullert ved utreise, eventuelt etter at de har forlatt landet, og dermed ikke vil kunne komme inn i landet igjen.

² I Nicaragua har mange personer mistet sitt nicaraguanske statsborgerskap etter at de har reist fra landet. I Venezuela har venezuelanske borgere fått passet sitt annullert, men det betyr ikke at de har mistet sitt statsborgerskap.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Albertonews (2024, 3. oktober). Madres y familiares de adolescentes detenidos tras el 28J introducen recurso de amparo en el TSJ. *Albertonews*. Tilgjengelig fra <https://bitlyanews.com/nacionales/madres-y-familiares-de-adolescentes-detenido-tras-el-28j-introducen-recurso-de-amparo-en-el-tsj-para-exigir-respeto-al-debido-proceso/> [lastet ned 20. november 2024]
- Al Jazeera (2024a, 29. juli). Maduro declared victor of Venezuela's disputed presidential election. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/news/2024/7/29/nicolas-maduro-declared-winner-of-closely-fought-venezuela-election> [lastet ned 27. november 2024]
- Al Jazeera (2024b, 8. september). Spain to grant asylum to Venezuelan opposition leader Edmundo Gonzalez. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/news/2024/9/8/venezuela-says-presidential-opposition-candidate-gonzalez-has-left-country> [lastet ned 25. november 2024]
- Al Jazeera (2024c, 23. desember). Venezuela says it has released another 177 imprisoned election protesters. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/news/2024/12/23/venezuela-says-it-has-released-another-177-imprisoned-election-protesters> [lastet ned 19. mars 2025]
- Breda, T. (2024, 29. august). *2024 Venezuela election protests: harsher repression at home and more global reach than in 2019*. [s.l.]: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/2024/08/29/venezuela-election-protests-harsher-repression-at-home-and-more-global-reach-than-in-2019/> [lastet ned 19. november 2024]
- Bull, B. & Bye, V. (2024, 10. august). Venezuela, en test for venstresida. *Klassekampen*. Tilgjengelig fra <https://klassekampen.no/artikkel/2024-08-10/venezuela-en-test-for-venstresida> [lastet ned 26. november 2024]
- Buschschlüter, V. (2024, 29. juli). Venezuela's Maduro declared winner in disputed vote. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/articles/cz5rj2mzgevo> [lastet ned 27. november 2024]

- The Carter Center (2024, 30. juli). *Carter Center Statement on Venezuela Election*. Atlanta: Carter Center. Tilgjengelig fra <https://www.cartercenter.org/news/pr/2024/venezuela-073024.html> [lastet ned 18. november 2024]
- Cepaz, dvs. Centro de Justicia y Paz (2024, 4. september). *Crisis postelectoral y de derechos humanos 2024 en Venezuela*. [s.l.]: Cepaz. Tilgjengelig fra https://cepaz.org/documentos_informes/crisis-postelectoral-y-de-derechos-humanos-2024-en-venezuela/ [lastet ned 26. november 2024]
- CNN Venezuela (2024, 10. august). Denuncian que el gobierno de Venezuela anuló pasaportes de varios periodistas y activistas de derechos humanos. *CNN Venezuela*. Tilgjengelig fra <https://cnnespanol.cnn.com/2024/08/10/denuncian-gobierno-venezuela-anulo-pasaportes-periodistas-y-activistas-orix> [lastet ned 26. november 2024]
- El Nacional (2024, 11. oktober). ¿Qué se sabe sobre las anulaciones de pasaportes venezolanos? *El Nacional*. Tilgjengelig fra <https://www.elnacional.com/venezuela/que-se-sabe-sobre-las-anulaciones-de-pasaportes-venezolanos/> [lastet ned 25. mars 2025]
- El País (2024, 9. august). Thousands of arrests and terrorism charges: Nicolás Maduro intensifies persecution of opponents in Venezuela. *El País*. Tilgjengelig fra <https://english.elpais.com/international/2024-08-09/thousands-of-arrests-and-terrorism-charges-nicolas-maduro-intensifies-persecution-of-opponents-in-venezuela.html> [lastet ned 19. november 2024]
- El Tiempo (2025, 10. januar). Denuncian 42 "arrestos con fines políticos" en Venezuela previo a juramentación de Nicolás Maduro. *El Tiempo*. Tilgjengelig fra <https://www.eltiempo.com/mundo/venezuela/denuncian-42-arrestos-con-fines-politicos-en-venezuela-previo-a-juramentacion-de-nicolas-maduro-3416426> [lastet ned 17. mars 2025]
- Foro Penal, @ForoPenalENG (2024a, 20.mai). Political Prisoners in #Venezuela as of May 20th, 2024. X. Tilgjengelig fra <https://x.com/ForoPenalENG/status/1793388258111467893> [lastet ned 25. mars 2025]
- Foro Penal (2024b 29. oktober). Desde que lo detuvieron mi hermano ha perdido unos 60 kilos : las denuncias de los familiares de los arrestados en Venezuela tras las elecciones de hace 3 meses. [s.l.]: Foro Penal. Tilgjengelig fra <https://foropenal.com/desde-que-lo-detuvieron-mi-hermano-ha-perdido-unos-60-kilos-las-denuncias-de-los-familiares-de-los-arrestados-en-venezuela-tras-las-elecciones-de-hace-3-meses/> [lastet ned 25. november 2024]
- Foro Penal (2024c, 5.november). *Reporte sobre la represión en Venezuela. Julio, Agosto, y Septiembre 2024. Situación pre y postelectoral*. [s.l.]: Foro Penal. Tilgjengelig fra <https://foropenal.com/reporte-sobre-la-represion-en-venezuela-julio-agosto-y-septiembre-2024-situacion-pre-y-postelectoral/> [lastet ned 18. november 2024]
- Foro Penal (2024d, 2. desember). *La Represión en Venezuela en cifras datos del Foro Penal al 2 de diciembre 2024*. [s.l.]: Foro Penal. Tilgjengelig fra <https://foropenal.com/wp-content/uploads/2024/12/CIFRAS-REPRESION-al-2-de-Diciembre-2024.pdf> [lastet ned 10. desember 2024]
- Foro Penal (2025a, 17.mar). *Excarcelaciones post electoral desde 16 de noviembre 2024 hasta 17 de marzo 2025*. Caracas: Foro Penal.
- Foro Penal (2025b, 7. april). *La represión en Venezuela en cifras datos del foro penal al 07 de abril 2025*. [s.l.]: Foro Penal. Tilgjengelig fra <https://foropenal.com/wp-content/uploads/2025/04/CIFRAS-REPRESION-AL-7-DE-ABRIL-2025.pdf> [lastet ned 10. april 2025]
- Guanipa, M. & Sequera, V. (2024, 4. august). Venezuelans march over contested election, number of detained rises. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/americas/venezuela-election-marches-must-be-peaceful-says-oas-body-2024-08-03/> [lastet ned 18. november 2024]

- HRW, dvs. Human Rights Watch (2024a, 4. september). *Venezuela: Brutal Crackdown on Protesters, Voters*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2024/09/04/venezuela-brutal-crackdown-protesters-voters> [lastet ned 25. november 2024]
- HRW (2024b, 11. september). *Americas: Limited Protection for People Fleeing Venezuela, Haiti*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2024/09/11/americas-limited-protection-people-fleeing-venezuela-haiti> [lastet ned 26. november 2024]
- Infobae (2024, 12. oktober). El régimen de Nicolás Maduro canceló los pasaportes de decenas de periodistas y activistas políticos opositores tras el fraude electoral. *Infobae*. Tilgjengelig fra <https://www.infobae.com/venezuela/2024/10/12/el-regimen-de-nicolas-maduro-cancelo-los-pasaportes-de-decenas-de-periodistas-y-activistas-politicos-opositores-tras-el-fraude-electoral/> [lastet ned 26. november 2024]
- Infobae (2025, 12. januar). Represión en Venezuela: la ONG Foro Penal registró al menos 83 detenciones políticas en lo que va de 2025. *Infobae*. Tilgjengelig fra <https://www.infobae.com/venezuela/2025/01/12/la-ong-foro-penal-registro-83-arrestos-politicos-en-venezuela-en-lo-que-va-del-2025/> [lastet ned 17. mars 2025]
- Landinfo (2019, 1. oktober). *Venezuela: Los colectivos*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2019/10/Venezuela-respons-Los-colectivos-01102019.pdf> [lastet ned 25. november 2024]
- Martinez, J. (2024, 18. november). Venezuela Releases 225 Post-Election Protesters Amid Scrutiny. *The Rio Times*. Tilgjengelig fra <https://www.riotimesonline.com/venezuela-releases-225-post-election-protesters-amid-scrutiny/> [lastet ned 19. november 2024]
- Murphy, M. (2024, 4. august). Venezuela opposition leader emerges despite arrest threat. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/articles/c0krgypq70o> [lastet ned 18. november 2024]
- OHCHR (2024a, 17. september). *Report of the independent international fact-finding mission on the Bolivarian Republic of Venezuela*. New York: OHCHR. Tilgjengelig fra <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session57/advance-versions/a-hrc-57-57-en.pdf> [lastet ned 20. november 2024]
- OHCHR (2024b, 14. oktober). *Detailed findings of the independent international factfinding mission on the Bolivarian Republic of Venezuela*. New York: OHCHR. Tilgjengelig fra <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session57/advance-versions/a-hrc-57-crp-5-en.pdf> [lastet ned 19. november 2024]
- OHCHR (2025, 9. januar). *Venezuela Fact-Finding Mission condemns recent arrests ahead of presidential inauguration*. New York: OHCHR. Tilgjengelig fra <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/01/venezuela-fact-finding-mission-condemns-recent-arrests-ahead-presidential> [lastet ned 19. mars 2025]
- Phillips, T. (2024, 11. september). Is it game over for Venezuela's opposition as Maduro clings to power? *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/article/2024/sep/11/venezuela-election-maduro-gonzalez-exiled> [lastet ned 11. september 2024]
- Phillips, T. (2025, 9. januar). Venezuelan opposition leader María Corina Machado 'kidnapped', allies say. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/2025/jan/09/venezuela-maria-corina-machado-kidnapped> [lastet ned 17. mars 2025]
- Reuters (2024, 12. oktober). Venezuela cancels passports of dozens of activists and journalists, FT reports. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/americas/venezuela-cancels-passports-dozens-activists-journalists-ft-reports-2024-10-12/> [lastet ned 25. mars 2025]

- RFE/RL (2024, 30. juli). North Macedonia Considers Venezuelan Election Interference Allegations. *RFE/RL*. Tilgjengelig fra <https://www.rferl.org/a/north-macedonia-venezuela-protests-maduro-cyberattack/33056611.html> [lastet ned 27. november 2024]
- Reporters without borders (2025a, 16. januar). *Presunta desaparición forzada del director de Espacio Público en Venezuela: RSF exige respuestas a las autoridades*. Paris: Reporters without borders. Tilgjengelig fra <https://rsf.org/es/presunta-desaparici%C3%B3n-forzada-del-director-de-espacio-p%C3%BAblico-en-venezuela-rsf-exige-respuestas-las> [lastet ned 17. mars 2025]
- Reporters without borders (2025b, 25. februar). *Venezuela: journalist Rory Branker arrested as vehement repression of the press continues*. Paris: Reporters without borders. Tilgjengelig fra <https://rsf.org/en/venezuela-journalist-rory-branker-arrested-vehement-repression-press-continues> [lastet ned 17. mars 2025]
- Reuters (2024, 12. oktober). Venezuela cancels passports of dozens of activists and journalists, FT reports. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/americas/venezuela-cancels-passports-dozens-activists-journalists-ft-reports-2024-10-12/> [lastet ned 26. november 2024]
- Singer, F. & Moleiro, A. (2025, 8. januar). Detenido en Venezuela el excandidato presidencial Enrique Márquez. *El País*. Tilgjengelig fra <https://elpais.com/america-colombia/2025-01-08/detenido-en-venezuela-el-excandidato-presidencial-enrique-marquez.html> [lastet ned 10. april 2025]
- Swissinfo (2025, 25. februar). Denuncian la muerte en prisión del cuarto dirigente opositor en cuatro meses en Venezuela. *Swissinfo*. Tilgjengelig fra <https://www.swissinfo.ch/spa/denuncian-la-muerte-en-prisi%C3%B3n-del-cuarto-dirigente-opositor-en-cuatro-meses-en-venezuela/88925406> [lastet ned 18. mars 2025]
- Uzcategui, R. (2024a, 30. juli). Laboratorio de Paz geolocalizó por lo menos 210 protestas en Venezuela este #29J. *Laboratorio de Paz*. Tilgjengelig fra <https://labpaz.org/2024/07/30/laboratorio-de-paz-geolocalizo-por-lo-menos-210-protestas-en-venezuela-este-29j/> [lastet ned 19. november 2024]
- Uzcategui, R (2024b, 26. september). Passport Revocations in Venezuela: Low-Cost Post-Electoral Repression. *Caracas Chronicles*. Tilgjengelig fra https://www.caracaschronicles.com/2024/09/26/passport-revocations-in-venezuela-low-cost-post-electoral-repression/?fbclid=PAZXh0bgNhZW0CMTEAAab0ZAupNVHihEwqN1GxT06W02n14ars0CTSD4dgZVsCT1AAvkMGGG3EEyE_aem_gFcTyGny89HKjNKBKWEW4Q [lastet ned 31. mars 2025]
- Vidal, M. L. (2024, 2. august). US recognizes opposition candidate as the winner of Venezuela election. *El País*. Tilgjengelig fra <https://english.elpais.com/international/2024-08-02/us-recognizes-opposition-candidate-as-the-winner-of-venezuela-election.html#?rel=mas> [lastet ned 19. november 2024]
- Voz de América (2025, 6. mars). Venezuela: gremio denuncia criminalización de periodista arrestado tras informar sobre caso de homicidio. *Voz de América*. Tilgjengelig fra <https://www.vozdeamerica.com/a/venezuela-gremio-denuncia-criminalizacion-de-periodista-arrestado-tras-informar-sobre-un-caso-de-homicidio-/8000956.html> [lastet ned 17. mars 2025]
- Wells, I. (2024a, 30. juli). Venezuelans clash with police after disputed election result. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/articles/cw5yze5k500o> [lastet ned 18. november 2024]
- Wells, I. (2024b, 8. august). Venezuela security forces swoop on activists as repression worsens. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/articles/clynl7plg8yo> [lastet ned 25. november 2024]

Muntlige kilder

Foro Penal. Meldingsutveksling 25. november 2024 og mars 2025, møte i Bogotá februar 2025.

Foro Penal er en svært anerkjent menneskerettighetsorganisasjon i Venezuela.

ICG, dvs. International Crisis Group. Meldingsutveksling 25. og 26. november 2024 og 11. og 31. mars 2025.

ICG er en internasjonal tenketank som har tilstedeværelse i Caracas.

Venezuelansk kilde. Meldingsutveksling. 25. november 2024.

Kilden har bodd i Venezuela i hele sitt liv og har sett endringene i situasjonen for «vanlige» venezuelanere. Kilden bor ikke i Caracas. Landinfo har hatt kontakt med denne kilden gjennom mange år.

© Landinfo 2025

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.